

יום רביעי, י"ז באב התשפ"ד

21 באוגוסט 2024

נאומו של ראש אגף המודיעין היוצא, אלוף אהרון חליוה בטקס חילופים ראש אגף המודיעין

"אני נשבע", שאגתי יחד עם חברי הצנחנים ברחבת הכותל המערבי. אני זוכר היטב, חרף שלושים ושמונה השנים שחלפו מאז התגייסתי, את עמידתי האיתנה בתוך שורת הצנחנים הצעירים, צועק בקול נחר, בעיניים בורקות, מלוא ראותי את השבועה. על לוח לבי, כל ימי, נשאתי שבועתי. ביזע דמע ודם - חרטתי את נדרי. בשבעה באוקטובר, חג שמחת תורה, אותו יום מר ושחר שאני נושא בליבי, על מצפוני ועל כתפי יום יום ולילה לילה, ואשא עמי עד אחרון ימי, לא עמדנו בקדושה שבשבועותינו. מאז, ומתוך השבר הגדול, אנו עושים כל מאמץ כדי לתקן ולבנות את הלוחות מחדש, מרסיסים. "קדוש הקדושים", לחש לי אבי בסיום קורס הקצינים. "קדוש הקדושים", אמרו גם עיניה של אמי שעה שהביטה בי, עונד בפעם הראשונה את דרגות הקצונה, סמל האחריות, על כתפי. 'מדינת ישראל – היא קודש הקדושים'. אבי בכה. הוא, שעזב בית ומשפחה במקנס. היא, שעלתה אחריו ממרוקו. לשניהם היה הרגע ההוא רגע של הגשמת חלום, כסופים לארץ הולדת שהפכו לממשות. מסע הדורות שהגיע אל קצו. לקחתי מהם את ערכי היסוד. את תחושת השליחות. את ההבנה כי נס קרה לנו, לנגד עינינו ממש. לקחתי מהם, מאמי ואבי, את האמונה כי מדינת ישראל, מדינתנו היחידה והאהובה, קדוש היא. בחרתי להקדיש את כל חיי הבוגרים למען בטחון מדינת ישראל. עשיתי תמיד ככל יכולתי, כחיל וכמפקד, לשרת את המדינה במסירות ובמקצועיות, ולהיות חיל נאמן, של עם ישראל ושל מדינת ישראל. ראש המטה הכללי, רב אלוף הרצי הלוי, ראש השב"כ, ראש המוסד, ראש הוועדה לאנרגיה אטומית, חברי משה אדרי, חברי למטה הכללי, משרתות ומשרתי אמ"ן, משפחות שכולות יקרות, משפחת בינדר, משפחתי שלי, מכובדי כולם.

זכיתי, זכות שאין גדולה ממנה, לשרת את מדינת ישראל ואזרחיה כלוחם וכמפקד משך למעלה משלושים ושמונה שנים, מאז נכנסתי בשערי הבקו"ם בינואר 1986.

עברתי תחנות רבות, מרביתן בחזית הלחימה, בגזרות השונות, במטה הכללי ובתפקידים אחרים, כולם ראויים ומלאי משמעות.

הובלתי חיילים אל מול פני אויב. ראיתי אותם תחת האש הכבדה, מפגינים אומץ לב, אחות לוחמים ורעות. חלקם לא שבו המן הקרב ואנו נשאנו אותם על כתפינו, צעירים ויפים, בדרכם האחרונה.

עומק השבועה שנשבענו, חברי ואני להיות מגן לעמנו - התעצם מתפקיד לתפקיד. ידעתי שלצד השבועה והזכות מונחת על כתפי אחריות כבדה; אחריות למשימה, שהייתה תמיד מורכבת ורבת פנים, אחריות לאנשים, אחריות להצלחה ואחריות לכישלון. אחריות שנדרשה ממני, כלוחם וכמפקד, תמיד! אחריות שהתחדדה והתגברה עוד יותר כראש אמ"ן, והגיעה לשיאה, על כל משמעויותיה וכובד משקלה, מאז שבעה באוקטובר. באותה שבת, לא עמדנו במשימה החשובה ביותר עליה אנו אמונים, מתן התרעה למלחמה. האחריות העליונה לכישלון אגף המודיעין מוטלת עלי! האחריות, כמו גם הדוגמה האישית, היא ערך יסוד בצה"ל ובמנהיגות בכלל, והיא מחייבת! ללקיחת אחריות אין מחנכים במילים, אלא במעשים. החלטתי, לסיים את תפקידי ולפרוש מצה"ל, היא הנורמה עליה חונכתי ועליה חינכתי וגדלתי דורות רבים של חיילים ומפקדים. והיא מממשת את קבלת האחריות המצופה מהצועדים קדימה והמסתערים בראש. משרתות ומשרתי אגף המודיעין, נשות ואנשי אמ"ן. בסדיר, במילואים ובקבע ואזרחים עובדי צה"ל, שאול טשרניחובסקי כתב בשיר, שהיה כמעט להמנון של דור עברי שלם; "עוד אאמין גם באדם, גם ברוח, רוח עז." הלחימה (והניצחון) נעשים בידי אדם. לא די בכלים המשוכללים או בטכנולוגיה. צריך את האנשים שיפעילו אותם ביצירתיות, במקצועיות ובכישרון. האנשים הם סוד כוחו של אמ"ן, של צה"ל ושל מדינת ישראל.

הם המנוע והלב ובלעדיהם אין. זכיתי בכם בתקופתי כראש אמ"ן; מפקדים וחילים ערכיים, מקצועיים ונחושים. משרתיה הנאמנים של הארץ הזו שפועלים באמונה ובמסירות סביב השעון, בימים של שגרה ובמיוחד - בחודשי המלחמה הארוכים. אנשים שבאו ממקומות שונים ומרקעים שונים. פסיפס ישראלי מרהיב! נשים וגברים שעזבו בית וחיים נוחים ובחרו לעשות למען הכלל.

אלה שמפעמת בהם רוח השליחות המיוחדת. רוח שבלעדיה אין לנו תקומה. כולכם מצוינים!

אהבת המדינה והדאגה לגורלה זורמות בדמכם ומניעות אתכם לעשות ולתרום עוד ועוד.

אני גאה בכם! אותם אנשים באמ"ן, ובצה"ל כולו. מהלך כמעט ארבעה עשורים שהחלו בחטיבת הצנחנים, מהיותי חיל צעיר ועד פיקוד על החטיבה, בפיקוד על בית הספר לקצינים, באגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה ובאגף המבצעים, בתקופת השהיה הממושכת בלבנון, ביהודה ובשומרון וברצועת עזה, פגשתי אתכם, את כולכם, חיילי ומפקדי צבא ההגנה לישראל, מיטב בניה ובנותיה של הארץ הזו, שנושאים על גבם בלי הסוס את גורל המדינה במשימות ההגנה והבטחון.

ראיתי את צה"ל - צבא העם - במלוא תפארתו. צבא שבא מן העם וחוזר אל העם ולא כסיסמה.

צבא העם, שחשיבותו אינה מוטלת בספק ונחיצותו, לקיומה של המדינה היהודית והדמוקרטית

העמיקה עוד יותר, בעשרת החדשים האחרונים. כמו בכל החודשים האחרונים, גם בימים אלה,

השגת מטרות המלחמה ממשיכה להיות לנגד עינינו, ובראשן: החזרת החטופים ומיטוט חמאס. בה בעת, אנו מתמודדים עם איומים מתגברים, מזירות קרובות ורחוקות, ואפשרות התרחבות המערכה עדין עומדת על הפרק. לכל אלה נדרשים לנו אמ"ן וצה"ל איתנים וחזקים, כפי שאנו פועלים ועושים בעשרת החודשים האחרונים. במקביל לעשייתנו העצימה במלחמה, בשבועות ובחודשים האחרונים ביצע אגף המודיעין תהליך תחקור עמוק ונוקב של הסבות והפערים שהביאו אותנו לכישלון שבעה באוקטובר. מדובר במאות רבות של שעות תחקיר ובתהליך יסודי, מאתגר ומורכב שהיינו נחושים

לבצעו כחלק מחובתנו המקצועית, הערכית, המוסרית והבלתי מתפשרת ללמידה, לתיקון ולשיפור. התהליך שקיימנו מניח את הבסיס שיאפשר לצה"ל, ולאמ"ן בתוכו, להתמודד עם האתגרים המורכבים והעצומים שעוד עומדים בפנינו, כדי שנוכל לעמוד בשבועתנו להגן על עמנו,

וכדי שצה"ל יוכל לזכות מחדש באמונם של אזרחי ישראל. למען בטחון מדינת ישראל, למען עם ישראל ולמען הדורות הבאים, נכון יהיה שתוקם גם ועדת חקירה ממלכתית, במטרה לחקור ולברר באופן יסודי ועמוק את מכלול הגורמים והסיבות שהובילו למלחמה, ולעשות הכל על מנת שמה שקרה לנו לא יקרה שוב. אני מעביר את הפיקוד לשלומי, קצין ומפקד משכמו ומעלה. ערכי, מקצועי, שמבין היטב את גודל השעה ואת כובד האחריות. שלומי, כולנו מייחלים שתצליח. אתה מביא איתך שנים של ניסיון פיקודי ומנהיגותי שיהיו לך לעזר רב באתגר המורכב בפניו אתה עומד.

שלומי, בשבועות האחרונים עברת תהליך למידה איכותי ומעמיק, במהלכו שוחחנו רבות. ובכל זאת, אם אדרוש לתת לך צידה צנועה לדרך, רגע לפני קבלת האחריות, אומר לך כך הטל ספק מתמיד. זכור תמיד שאיננו יודעים הכול. הכר בחלקיותו של המידע המודיעיני וביכולתו המוגבלת לתאר את המציאות והכר בשבריריותו וזמניותו של הידע המודיעיני. תעודד וויכוחים ומחלוקות. חפש תמיד - עוד דעה, עוד הסבר ועוד אפשרות, ככלי המרכזי העומד לרשותך, במאמץ לבירור המציאות ולהבנתה. הכר במורכבותו של המקצוע המודיעיני, במגבלותיו, ובחשיבותו הרבה. ומעל הכל - זכור כי בסוף, הכל טמון באנשים. מעתה, זו חובתך, זו אחריותך. אני סומך עליך.

הצלחתך היא הצלחת עם ישראל כולו. אני מבקש להודות לרבים שעשו איתי את המסע. שותפים לנשק ולדרך.

תודה לכולכם: מראשון החיילים ועד אחרון האלופים. למפקדי הרבים לאורך השנים. מכל אחד מכם למדתי משהו. תודה לאנשי כל הזרועות והפקודים, לשותפנו בקהילת המודיעין כולה ובארגוני הבטחון האחרים, שירות הבטחון הכללי והמוסד, אנשי הצללים הצועדים איתנו כתף אל כתף כשבלב כולנו משאלה אחת - בטחון ישראל.

לרמטכ"ל, הערכתי הרבה לך על הובלת הצבא, במנהיגות ודוגמה אישית, במלחמה המורכבת ביותר שידענו מאז קמה המדינה. מי כמוני יודע כמה מלאכתך מורכבת וקשה וכמה מנהיגותך נדרשת לעם ישראל בעת הזו.

לחברי במטה הכללי – קבוצה מצמצמת הנושאת על גבה את הכישלון ויחד עם זאת מצליחה להוביל את צה"ל במלחמתו, תוך רעות, ענייניות ומקצועיות.

חברי הפורום המוביל של אמ"ן שליוו אותי לאורך התקופה, סייעו לי והובילו את העשייה באגף על חטיבותיו ויחידותיו השונות: ארז, שי, עמית, אופיר, שרית, לישה, עדנה, דורון, קובי, קוניק, מופז, אבי, פאפו, יוסי, שפי, דותן וליאור.

תודה מיוחדת לצוות הלשכה שליווה אותי בשנים האחרונות – סרן גיא אדמוני, זכרו לברכה. גיא נפל בשבעה באוקטובר בבית הוריו בכפר עזה, כשהוא מחבק עם אימו, מיכל, זכרה לברכה. זכרו של גיא יישאר בליבי לעולמי עולמים.

לשי, יובל, גפן, דניאל, שירה, איתי, נתן וניר – יבדלו לחיים ארוכים ובמיוחד לנדב – איש דעת ומעשה, אוהב אדם ועם, אחד יחיד ומיוחד. בעשרת החודשים האחרונים גליתי את עוצמתם של אנשים רבים ואת עמקן של חברויות.

תודה מיוחדת לפולי, ליוסי בכר, ולאיתי. הייתם לי כצוק איתן. לניסים – שצועד איתי למעלה משלושים שנה. לקרן – שמלווה אותי שנים רבות. ולכל חברי הרבים שצר הנייר מלהכיל. אני חב לכם, לכולכם, תודה גדולה.

למשפחתי האהובה, לשירה – על גדול שני ילדים לתפארת ועל חברות ללא תנאי. לילדי, אהובי נפשי, נועה, אורי, מאיה, רועי ואריאל. כל מה שעשיתי – עשיתי למענכם. ורד – אהובתי ומקור כוחי. שנים ארוכות ורבות שאנו צועדים יחד והשנה האחרונה הוכיחה

מי בינינו הוא הצועד בראש הטור. כל מה ששלי שלך הוא. במעלה השנים איבדתי פקודים, מפקדים ורעים רבים. גם אותי, רק במקרה לא השיג הכדור. כל אחד מהם, באפיו, ביפיו, ברוחו, בשיעור קומתו, באהבת האדם שלו, באהבת הארץ, בהשקעה, בהקרבה, בדוגמה האישית, היה לי סמל והבטחה. נשבענו בכותל למדינה ולחברינו. חברינו שנפלו הם אחי לנצח ואתם משפחותיהם, שהפכו חלק בלתי נפרד מחיי

לאחרונה הייתה לי הזכות לפגוש את חן גולדשטיין-אלמוג, מכפר עזה, שבעלה נדב ובתה הבכורה, ים, נרצחו בביתם, והיא ושלושת ילדיה נחטפו לעזה. חן ספרה לי על נדב ועל ים שלה. על רגעיהם האחרונים. על השהיה בעזה. סליחה לא תתקן, לא תרפא ולא תשיב אהובים ויקרים ששלמו את הכבד במחירים. אבל היא חייבת להיאמר. זוהי החובה הבסיסית ביותר, היסודית, המוסרית, האנושית והמתבקשת, בין אדם לאדם ובין חיל לעם. והיא חלק מהותי, חיוני ובלתי נפרד – מנטילת האחריות. אני רוצה לנצל את ההזדמנות הזו. והיום, שעה שאני נפרד מצה"ל, בשמי, בשם אגף המודיעין כולו, לבקש סליחה. הייתי ילד בן שש כאשר פרצה מלחמת יום הכיפורים. יומיים קודם, בח' בתשרי, חגגתי יום הולדת. צעיר מכדי להבין וגדול מכדי לשכוח. יום הכיפורים של שנת 1973 הוא יום הכיפורים הראשון שאני זוכר. לא שכחתי אותו מעולם. בכל תפקידי.

בעוד דקות אחדות אסים את תפקידי כראש אגף המודיעין. אפרד מצה"ל ואסיים את הפרק המשמעותי ביותר בחיי. תם המסע. ומשתם, ובנסיבות שתם – רבות מחשבות בלב איש. יותר משהענקתי אני לצה"ל, העניק הצבא לי. אדם מחפש משמעות ואני מצאתי את שלי בכל יום מחדש בעשיה ובתחושת השליחות, בצה"ל ובשירות הצבאי. אני עומד כאן כמפקד וקצין בצבא ההגנה לישראל. אבל אני עומד כאן גם כאזרח ישראלי ואני עומד כאן גם כאבא. רבים תוהים מאז פרצה המלחמה 'מה יהיה'. המנונה של מדינת ישראל קרוי בשמה של התקווה ולא במקרה. לי - יש תקווה. התקווה טמונה בכם, הצעירים, חיילים ומפקדים, בני הדור הצעיר, דור של גיבורי על שקם לנו כאן, להבטחת קיומנו. למען עם ישראל, למען מדינת ישראל, למען נצח ישראל ולמען הדורות הבאים. "אסוף את כל המעשים, את המילים והאותות", כך כתב איתמר פרת בשיר "אסיף". "האדמה היא אפורה מתחת לשלפים ואין לה עוד לתת לך דבר. ואין יותר גבעול חולם על שיבלתו ואין יותר נדרי ואסרי, רק הבטחת הרוח כי הגשם בעתו עוד יחונן את עפרה, בתום תשרי". אני נפרד היום מצה"ל ופושט את המדים באמונה מלאה שהחיטה תצמח שוב, אסמינו ימלאו בר ובתינו צחוק תינוקות. לעולם אישאר חיל של מדינת ישראל ועם ישראל שאני כל כך אוהב. מיום גיוסי, עד יום מותי. אני מצדיע לכם, לכולכם, הצדעה אחרונה.